Wiedeńskie środowisko archiwalne ma szczególne powody do zadowolenia. Początek roku przyniósł bowiem dla Österreichische Staatsarchiv(ÖSTA) dwa naprawdę znaczące nabytki archiwalne. Pierwszy pochodzi z jednej z najsłynniejszych scen operowych świata Wiener Staatsoper, drugi to darowizna rodziny Taaffe.

Przekazane archiwum opery wiedeńskiej obejmuje zasadniczo dokumenty z okresu od 1940 roku, do początków lat 90-tych. Starsze dokumenty stanowią niestety symboliczną część zespołu. Dlaczego właśnie takie są proporcje przekazanego zbioru, skoro w obecnym kształcie opera istnieje od 1869 roku? Zasadniczą przyczyną tego stanu rzeczy było zbombardowanie gmachu w 1945 r., już u schyłku II wojny światowej. Pomieszczenie archiwum opery (znajdujące się na jej strychu) uległo zniszczeniu. Część dokumentów jednak została przeniesiona do Nationalbibliothek i Theatermuseum, część zaś przepadła w nierozpoznanych okolicznościach. Jak wynika z informacji ÖSTA, austriackie archiwa mają również- podobnie jak w Polsce- problem z rozproszeniem zasobu, ponieważ zespół nigdy nie został scalony i przechowują go dotychczas różne instytucje. Opera omnia?. No niestety jeszcze nie teraz, ale jak podkreślił w trakcie uroczystego przekazania akt do archiwum dyrektor ÖSTA prof. Dr Lorenz Mikoletzky, podjęte zostaną działania zmierzające do połączenia tego wyjątkowego zbioru. Z kolei dyrektor opery wiedeńskiej Ioan Holender uznał, że najlepszym miejscem dla dotychczas niedostępnych dla badaczy i miłośników historii opery wiedeńskiej, zbiorów jest właśnie ÖSTA. Od teraz zbiory archiwalne opery wiedeńskiej, na które składają się dokumenty takie jak: listy, protokoły, umowy z gwiazdami operowymi, dokumentacja przedstawień są dostępne dla użytkowników, a wśród nich np. oryginalna umowa ze znakomitym skrzypkiem Arnoldem Rosé z 1897 roku, mowa inauguracyjnaErnsta Marboe z 1955 r. kiedy wznowiona została działalność opery, oraz notatki sceniczne do –nigdy nie zrealizowanego projektu-opery „Ring" Karla Böhma i Wielanda Wagnera z 1965 roku.

Równie wysoką rangę historyczną ma darowizna archiwum, zasłużonej dla historii Austrii, irlandzkiej rodziny Taaffe. Wywodzili się z niej znani mężowie stanu i wojskowi z okresu panowania ostatnich Habsburgów. Do najbardziej utytułowanych członków tego rodu należał premier rządu w latach 1879-1893 Eduard Graf Taaffe. To jemu Franciszek Józef powierzył po tragicznej śmierci księcia Rudolfa tzw. „Mayerling Papiere". I mimo, iż dokumentacja śledztwa z wydarzeń równie romantycznych co i tragicznych, nie znalazła się niestety w przekazanych zbiorach, to i tak przedstawiają się one imponująco. Obok dokumentów państwowych związanych z wypełnianiem funkcji przez członków rodu, oraz tych związanych z posiadłościami rodowymi w Czechach - rezydencja Ellischau- w zespole znajdują się zbiory muzyczne oraz bogata korespondencja z takimi znakomitościami kompozytorskimi jak Gaetano Donizetti, Franz Liszt i Ralph Benatzky a także najważniejszymi ludźmi tamtych czasów. ÖSTA deklaruje szybkie opublikowanie inwentarza tych zbiorów.

Tymczasem szersze dane o zespole dostępne są w bazie danych Archivinformationssystem (AIS ).

Na podstawie

Übergabe des Staatsopernarchivs an das Österreichische Staatsarchiv

Österreichisches Staatsarchiv erhält das Archiv der Grafen Taaffe

opracowała

Jolanta Leśniewska
AP Kutno